

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS EUROPOS POLITINIŲ PARTIJŲ IR EUROPOS
POLITINIŲ FONDŲ ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas), LIETUVOS
RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 1 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS
RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO NR. IX-985 2, 3 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO
PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-19-52; TAIS NR. 18-15049(2))**

2019-01-23 Nr. NV-220

Vilnius

Įvertinę teikiamų įstatymų projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Sistemiškai vertindami Projekto nuostatas, pažymime, kad Vyriausybės 2016 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 541 iš esmės analogiškas projektas (reg. Nr. XIIP-4481) Seimui buvo pateiktas, kurį Seimas grąžino iniciatoriams tobulinti, įvertinant Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas bei kitų Europos Sąjungos šalių praktiką dėl Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 kai kurių nuostatų įgyvendinimo nacionalinėje teisėje. Patobulintame projekte yra įvertintos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabos ir projektas pagal jas patikslintas, tačiau Projekto lydimojoje medžiagoje nėra pateikta informacijos apie minėto reglamento įgyvendinimo pavyzdžius kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Mūsų nuomone, šiais aspektais turėtų būti papildytas Projekto aiškinamasis raštas, be kita ko, išsamiai argumentuojant pasirinktą nacionalinį reguliavimo modelį. Kartu pastebėtina, kad, vertinant anksčiau teikto tuos pačius teisinius santykius reguliuojančio įstatymo projekto svarstymo eigą Seime, pakartotinai turėtų būti svarstoma reglamento įgyvendinimo alternatyva tam tikras minėtu įstatymo projektu siūlomas nuostatas perkelti į žemesnės galios teisės aktą, pvz., Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamus Juridinių asmenų registro nuostatus.

2. Sistemiškai vertinant Projekto 1 straipsnio turinį, pažymėtina, kad jis neatitinka siūlomo straipsnio pavadinimo.

3. Siūlome įvertinti, ar Projekto 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse tikslinga kartoti nuorodas į įgyvendinamą reglamentą, t.y., vertintina, ar šio straipsnio 2 dalies nuoroda nėra perteklinė savo turiniu.

4. Projekto 1 straipsnio 3 dalyje siūlome reguliuoti, kad Europos politinėms partijoms ir Europos politiniams fondams, kurių buveinė yra Lietuvos Respublikoje, *mutatis mutandis* taikomi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir įstatymai, reglamentuojantys asociacijų veiklą, kiek nenustatyta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014, šiame įstatyme ir *kituose teisės aktuose*, reglamentuojančiuose Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų veiklą. Atsižvelgiant į tai, kad minėtų subjektų veikla reguliuojama tiesiogiai taikomu reglamentu, nėra apibrėžta, kokie kiti teisės aktai, minimi cituojamoje nuostatoje, gali būti taikomi. Siūlome sukonkretinti, prireikus pateikti detalesnį pagrindimą aiškinamajame rašte.

Aptariamoms nuostatos kontekste pažymime, kad Konstitucija kaip vientisas ir tiesiogiai taikomas teisės aktas nėra taikytina *mutatis mutandis*, todėl šia apimtimi Projekto nuostata koreguotina.

5. Siekiant užtikrinti teisinio aiškumo principą, Projekte turi būti peržiūrėtas reguliavimas dėl nacionalinės teisės aktų taikymo: „atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją ir *įstatymus, taikomus* Europos politinėms partijoms ar Europos politiniams fondams“, „taikomi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir *įstatymai*, reglamentuojantys asociacijų veiklą“, „jų veikla prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir (ar) įstatymams“ ir pan.

6. Projekto 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Teisingumo ministerija surašo išvadą, patvirtinančią, kad Europos politinę partiją ar Europos politinį fondą Juridinių asmenų registre registruoti galima. Šiame kontekste siūlome įvertinti, ar neturėtų būti reguliuojami tie atvejai, jei išvada nebūtų patvirtinama, kad registravimas galimas.

7. Projekto 3 straipsnio 7 dalies 4 punkte turėtų būti sukonkretinta, kokia Teisingumo ministerijos išvada nurodoma, pvz., pateikiant blanketinę nuorodą. Atitinkamos sąsajos tikslingos ir dėl viešų pranešimų, kurie minimi 3 straipsnio 5 dalyje.

8. Siūlome koreguoti Projekto 4 straipsnio pavadinimą, atsižvelgiant į tai, kad ministerijos teisės ir pareigos reguliuojamos nuostatuose.

9. Mūsų nuomone, turėtų būti pagrįsta numatoma Projekto įsigaliojimo data, vertinant tai, kad įgyvendinamas reglamentas jau yra galiojantis.

10. Projekte siūloma nustatyti (pvz., Projekto 2 straipsnis), kad tam tikri veiksmai atliekami Vyriausybės nustatyta tvarka, tačiau siekiant neapriboti Vyriausybės diskrecijos, siūlome palikti alternatyvą – nurodyti Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją, be kita ko, įvertinus ir teisingumo ministrui pavestas valdymo sritis.

11. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 18 punkte turėtų būti sistemiškai susieta, kad nacionalinio informacijos centro funkcijos vykdomos pagal keičiamo įstatymo 2 straipsnyje minimą reglamentą. Be to, šioje nuostatoje nėra apibrėžta, su kokiais subjektais informacija bus dalijamasi.

12. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektu keičiamo įstatymo 3 straipsnio 8 dalis turėtų būti įvertinta sistemiškai su dėstomu reguliavimu, kuriuo Vyriausiajai rinkimų komisijai priskiriamos nacionalinio informacijos centro funkcijos, t.y. ar aptariama nuostata kuria pridėtinę vertę tuo aspektu, kad pareiga teikti dokumentus numatyta reglamente, taigi, atitinkama pareiga ir juos priimti.

Aptariamojo nuostatoje taip pat nėra apibrėžta, kaip suprantami „kiti dokumentai“, nėra detalizuota, kur jie bus nustatyti, be to, pastebėtina, kad šioje nuostatoje nuoroda „vykdydama šio straipsnio 2 dalyje nustatytas funkcijas“ yra pernelyg plati. Kartu atkreipiame dėmesį, kad Projektų aiškinamajame rašte, taip pat aptariamo įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad Vyriausioji rinkimų komisija turės patvirtinti įgyvendinamuosius teisės aktus, tačiau tokia pareiga iš Projekto nuostatų tiesiogiai nėra kildinama.

13. Projektų aiškinamajame rašte siūlome atsisakyti, Seimui pristatant Projektų reguliavimo priemones, pridėtinės vertės nekuriančios informacijos apie Vyriausybės pavedimus ir jų vykdymo procesą (žr. aiškinamojo rašto 1 punktą), akcentuojant išsamų siūlomo reguliavimo apibendrinimą.

14. Atsižvelgiant į susiklosčiusią teisėkūros praktiką, Vyriausybės nutarime, kuriuo projektai teikiami Seimui, turėtų būti nurodyta, kad teikiamas *patobulintas* teisės aktas (Projektas).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Gasiūnaitė